

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 15 februari 2023

Dossiernr. : K46340

Documentnr. : 2023-020374

Verzonden : 15 februari 2023

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 15 december een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten. Deze aanvraag is ingediend door aanvrager en initiatiefnemer (ontheffinghouder) RWE Eemshaven Holding B.V. Amerweg 1, 4931 NC te Geertruidenberg.

De aanvraag heeft betrekking op het project 'torenavknest op een kolenafraver RWE centrale te Eemshaven'.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van torenvalk (*Falco tinnunculus*) en zwarte kraai (*corvus corone ssp. corone*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
  - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Synergieweg 1-9, 9979 XD te Eemshaven, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 15 maart 2023.

- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften;
  2. overwegingen bij besluit;
  3. de aanvraag van 15 december 2022 inclusief activiteitenplan Heidinga, D.E., 16 juni 2022. ACTIVITEITENPLAN TORENVALK-NEST AFGRAVER RWE. Kenmerk 20221019.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Deenik', with a large, sweeping flourish extending to the right.

Teamleider VTH
M.D.N. Deenik MSc
Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwinummer (dossiernummer) te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op torenvalk en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Dit ecologisch werkprotocol dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Dit logboek dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- middels een certificering en/of diplomering aantoonbaar heeft gemaakt gespecialiseerd te zijn in herkenning van prenten en sporen van in Nederland in het wild voorkomende soorten; en /of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van torenvalken.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soort waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (broedperiode) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
11. Het nest dient pas verwijderd te worden, nadat door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de jongen zijn uitgevlogen en het nest niet meer in gebruik is. De afgraver mag vervolgens na het uitvliegen in principe weer in gebruik worden genomen, maar alleen onder de volgende voorwaarden:
  - een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de jonge torenvalken zijn uitgevlogen;
  - het gebruik van de afgraver mag niet leiden tot beschadiging of het naar beneden vallen van het nest;
  - er wordt in de gaten gehouden of het nest niet opnieuw in gebruik wordt genomen door een andere vogelsoort. Als het nest wel weer in gebruik wordt genomen, wordt overlegd met de ecologisch deskundige of de afgraver opnieuw buiten gebruik moet worden genomen.
12. Voordat het nest wordt verwijderd, dienen twee torenvalkkasten type RK TO 01 van Vivara pro (of kwalitatief gelijkwaardig, zie figuur 2) geplaatst te worden ten noorden van de kolenvelden. De kasten dienen gemonteerd te worden op een 4 m hoge paal en de opening dient naar het noorden of oosten te worden geplaatst. De nestkasten dienen niet direct onder hoogspanningslijnen geplaatst te worden. In de nestkasten dient een dunne laag houtsnippers aangebracht te worden. De nestkasten dienen jaarlijks te worden gecontroleerd op gebreken. Indien nodig worden de kasten onderhouden of vervangen buiten het broedseizoen. De kasten dienen als permanent alternatief voor tenminste tien jaar.
13. Indien er een paartje zwarte kraaien gaat broeden op een afgraver, dient het nest te worden verwijderd zodra de jongen zijn uitgevlogen. Dit dient te worden vastgesteld door een deskundige en vastgelegd te worden in het onder voorschrift 7 beschreven logboek. Indien gewenst mogen broedvogelwerende maatregelen worden aangebracht op de roosters van de afgravers, zoals vogelpinnen. Dit dient dan in de winterperiode te gebeuren.

Overige voorschriften

14. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
  15. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.
  16. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.
-

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

- Onderwerp: Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
- Activiteitenplan: *Heidinga, D.E., 16 juni 2022. ACTIVITEITENPLAN TORENVALK-NEST AFGRAVER RWE. Kenmerk 20221019*
- Activiteit: Verwijderen van een nest van een torenvalk op een afgraver van de RWE energiecentrale in de Eemshaven verwijderen.
- Reden voor deze aanvraag: Op één van de afgravers van de RWE-centrale in de Eemshaven broedt dit jaar een paartje torenvalken. Na het vaststellen van het broedgeval is de afgraver niet meer gebruikt om het nest niet te verstoren. RWE wil graag de afgraver weer zonder beperkingen kunnen gebruiken en wil daarom het nest verwijderen zodra de jonge torenvalken zijn uitgevlogen. Omdat een torenvalk jaarrond gebruik maakt van een nest, wordt dit gezien als essentiële nestplaats. Het weghalen van een essentieel nest betekent een overtreding van de Wnb. Daarom is ontheffing nodig.
- Plangebied: Het nest van het paartje torenvalken bevindt zich op één van de twee afgravers die gebruikt worden op de kolenvelden van de RWE energiecentrale in de oostlob van de Eemshaven, Synergieweg 1-9, zoals weergegeven in figuur 1.
- Coördinaten: 53.43931, 6.861528 (GPS).

Figuur 1. Ligging kolenvelden (rode lijnen) op het terrein van de energiecentrale van RWE in de oostlob van de Eemshaven.

RWE heeft vier kolenvelden bij de energiecentrale. Elk kolenveld heeft zijn eigen afgraver en elke afgraver is nodig voor het operationeel zijn van de lijnen. De kolen worden van verschillende locaties uit de wereld aangevoerd. De kolen van verschillende locaties kennen elk een eigen specifieke samenstelling. De kolen worden na aanvoer op aparte velden gedeponeerd. Om aan de emissies te voldoen worden de kolen vanaf het kolenveld geblend in de kolenbunkers. Hiervoor zijn meerdere afgravers nodig om, uitgaande van het halen van de emissie-eisen, de juiste blend naar de kolenbunkers voor de ketels te brengen.

Werkzaamheden: Het voornemen is om het nest te verwijderen zodra de jongen zijn uitgevlogen en de ontheffing is verleend. Zodra het nest is verwijderd, zullen de torenvalken hier niet opnieuw gaan broeden. Wel moet erop gelet worden dat er niet opnieuw een zwarte kraai gaat broeden.

Planning:

- Geplande start werkzaamheden: 1 januari 2023;
- Geplande einde werkzaamheden: 15 maart 2023.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.1:	Soortnamen:
opzettelijk wegnemen van nest (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	Torenvalk
opzettelijk wegnemen van nest (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	Zwarte kraai

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort;

- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van torenvalk is zonder verder ecologisch onderzoek vastgesteld. Er was sprake van een onderhoudsstop van beide lijnen. Tijdens de inspectie van de afgraver is het nest van de torenvalken vastgesteld. Normaal gesproken komen er geen mensen op de afgraver in de buurt van de locatie van het nest.

Resultaten

Aanwezigheid van torenvalk is voldoende vastgesteld. Naar verwachting is het nest een oud kraaiennest dat door de torenvalken in gebruik is genomen. Torenvalken bouwen zelf geen nest. Omdat het nest niet eerder is opgemerkt, is niet duidelijk wanneer het is gebouwd en of zwarte kraaien hierin ook daadwerkelijk hebben gebroed. De afgraver beweegt normaal gesproken vrij langzaam heen en weer over het kolenveld en wordt niet betreden door mensen. Het is daardoor goed mogelijk dat kraaien hier ongestoord hebben kunnen broeden.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door het weer in gebruik nemen van de afgraver, wordt een essentiële functie voor torenvalk binnen het plangebied weggenomen:

- een essentieel nest.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (wegnemen van nest, artikel 3.1 lid 2 Wnb) wordt als gevolg van het voornemen om de afgraver weer te gebruiken, overtreden.

Daarnaast wil RWE de mogelijkheid hebben om bij nieuwe vestigingen van zwarte kraaien ook het nest van zwarte kraai te verwijderen. Hiermee zou een essentiële functie voor zwarte kraai verdwijnen, waarbij ook sprake is van overtreding van artikel 3.1, lid 2, Wnb (wegnemen van nest). De soort is weliswaar vrijgesteld in het Besluit natuurbescherming, maar alleen voor zover overeenkomstig een faunabeheerplan wordt gehandeld (zie art. 3.2, Regeling natuurbescherming). De handelingen zoals beschreven in de aanvraag zijn niet beschouwd in het huidige faunabeheerplan, dat toeziet op gewasschade door kraaien en schade door predatie.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Het betreft het volgende:

Het nest wordt pas verwijderd, nadat door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de jongen zijn uitgevlogen en het nest niet meer in gebruik is.

De torenvalken zullen uiterlijk eind juni uitvliegen. Torenvalken hebben vrijwel nooit een tweede legsel. De afgraver kan na het uitvliegen in principe wel weer in gebruik worden genomen, maar alleen onder de volgende voorwaarden:

1. een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de jonge torenvalken zijn uitgevlogen,
2. het gebruik van de afgraver mag niet leiden tot beschadiging of het naar beneden vallen van het nest,
3. er wordt gemonitord of het nest niet opnieuw in gebruik wordt genomen door een andere vogelsoort. Als het nest wel weer in gebruik wordt genomen, wordt overlegd met de ecologisch deskundige of de afgraver weer buiten gebruik moet worden genomen.

Voordat het nest wordt verwijderd, worden twee torenvalkkasten type RK TO 01 van Vivara pro (of kwalitatief gelijkwaardig, zie figuur 2) geplaatst ten noorden van de kolenvelden. De kasten worden gemonteerd op een 4 m hoge paal en de opening wordt naar het noorden of oosten geplaatst. De nestkasten worden niet direct onder hoogspanningslijnen geplaatst. In de nestkasten wordt een dunne laag houtsnippers aangebracht.

Figuur 2 Torenvalkkast type RK TO 01 van Vivara Pro.

Torenvalken broeden in Nederland tegenwoordig vooral in dit type kasten en in mindere mate in nissen van gebouwen en oude kraaiennesten op bijvoorbeeld hoogspanningsmasten. De kasten zijn daarom bewezen effectief als permanent alternatief.

De kasten komen op een rustige locatie te staan waar weinig activiteit van mensen is. De kasten staan dichtbij windmolens. De kasten staan ook dichtbij hoogspanningslijnen. Beide kunnen een gevaar vormen met name tijdens de balts en in mindere mate ook bij het foerageren. Omdat de kasten niet direct onder de windmolens of hoogspanningslijnen worden geplaatst, torenvalken gewend zijn aan het broeden in deze industriële omgeving en dikwijls in hoogspanningsmasten broeden, wordt verwacht dat dit geen belemmering vormt voor het gebruik van de kasten.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

De nestkasten dienen jaarlijks te worden gecontroleerd op gebreken. Indien nodig worden de kasten onderhouden of vervangen buiten het broedseizoen. De kasten dienen als permanent alternatief.

Om nieuwe vestiging van torenvalken op de afgravers te voorkomen, dienen nieuwe vestigingen van broedvogels op de afgravers beter te worden gemonitord. Indien er een paartje zwarte kraaien gaat broeden op een afgraver, dient het nest te worden verwijderd zodra de jongen zijn uitgevlogen. Dit dient te worden vastgesteld door een deskundige. In muizenarme jaren kan de torenvalk namelijk nog vrij laat (begin juni) tot broeden komen. Indien gewenst kunnen broedvogelwerende maatregelen worden aangebracht op de roosters van de afgravers, zoals vogelpinnen. Dit dient dan in de winterperiode te gebeuren.

Er worden geen nestkasten voor zwarte kraai geplaatst. De zwarte kraai maakt namelijk geen gebruik van nestkasten en is doorgaans flexibel genoeg om zelf een nieuwe nestplek te zoeken. Het is in dit geval ook geenszins zeker dat zwarte kraai zich opnieuw zal vestigen op de locatie. Indien dat wel gebeurt, zal het nest pas verwijderd worden nadat de kraaien zijn uitgevlogen, waardoor de effecten op zwarte kraai tot een minimum beperkt blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De torenvalk komt in heel Nederland als broedvogel voor. Hij heeft een voorkeur voor open landschappen. Soms broedt de soort ook in bebouwd gebied. Tot enkele tientallen jaren geleden broedde de torenvalk ook nog heel algemeen in bosranden, maar dit komt bijna niet meer voor. Tegenwoordig broedt de soort vooral in speciale torenvalknestkasten (<https://stats.sovon.nl/stats/soort/3040>, geraadpleegd juni 2022). De torenvalk was lange tijd de meest voorkomende roofvogel in Nederland, maar is nu van deze plek verdrongen door de buizerd. De landelijke aantallen namen rond 1960 af door landbouwgif, maar herstelden zich daarna. Vanaf 1990 nemen de aantallen torenvalken af, met kleine oplevingen in veldmuisrijke jaren. De laatste twaalf jaar vertoont de populatie geen significante

aantalsverandering. De voortgaande intensivering van de landbouw maakt dat steeds grotere delen van het boerenland ongeschikt raken voor de torenvalk vanwege een gebrek aan voedsel (<https://stats.sovon.nl/stats/soort/3040>, geraadpleegd juni 2022). De landelijke staat van instandhouding is als matig ongunstig beoordeeld. De soort staat op de Rode Lijst als kwetsbaar (<https://stats.sovon.nl/stats/soort/3040>, geraadpleegd juni 2022).

De torenvalk is in de provincie Groningen een algemene broedvogel. Ook in deze provincie zijn de aantallen echter sterk afgenomen. Voor de jaren zeventig van de vorige eeuw wordt het bestand op 125-175 paar geschat. In 1992 werd het aantal paren op 260 geschat. Naar schatting bedraagt het huidige bestand 100 tot 150 paren in de provincie Groningen (Boekema, 2016). De provinciale staat van instandhouding wordt op basis van deze informatie ook als matig ongunstig ingeschat.

In de periode 2018-2021 zijn zes nestindicerende waarnemingen gedaan van torenvalken op verschillende plekken in en rond de Eemshaven. Hierbij lijkt vooral in oude kraaiennesten in masten te worden gebroed (NDFF, geraadpleegd juni 2022). Het nest op de afgraver wordt verwijderd nadat de jongen het nest hebben verlaten. Als alternatief worden tijdig twee nestkasten geplaatst ten noorden van de kolenvelden. Torenvalknestkasten zijn bewezen effectief en worden snel in gebruik genomen. De kasten worden geplaatst op een rustige locatie in de directe omgeving van de huidige broedlocatie. De torenvalken kunnen net als in de huidige situatie foerageren langs de dijk, op braakliggende terreinen in de haven en in het agrarisch gebied ten westen en zuiden van de Eemshaven. Een negatief effect op de staat van instandhouding kan daarmee worden uitgesloten.

De zwarte kraai is een algemene broedvogel die in grote delen van Nederland voorkomt, vooral in (half)open landschappen. Sinds 1984 is de populatie in omvang toegenomen, waarbij de afgelopen jaren wel een lichte achteruitgang te zien is. In Groningen is de populatie al langere tijd stabiel in aantal. De soort is in landelijk verband vrijgesteld in het kader van schadebestrijding en wordt in dat kader veelvuldig bestreden. Desondanks blijft de populatie en verspreiding van de soort dus stabiel. De staat van instandhouding van de soort kan dan ook als gunstig worden beoordeeld. Aangezien het verwijderen van nesten in het kader van dit project alleen buiten het broedseizoen zal plaatsvinden, en de soort flexibel genoeg is om in de omgeving een nieuwe nestplek te zoeken, kan van een verslechtering van de staat van instandhouding geen sprake zijn.

Door de uitvoering van de genoemde maatregelen is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van torenvalk gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor torenvalk in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Het zonder beperkingen kunnen gebruiken van de afgraver is nodig om de RWE energiecentrale in de Eemshaven operationeel te houden. De RWE energiecentrale in de Eemshaven kan maximaal ca. 15% van de Nederlandse elektriciteitsbehoefte leveren. Het is de grootste resterende kolencentrale in Nederland.

De beschikbaarheid van voldoende elektriciteit is essentieel voor de volksgezondheid en openbare veiligheid in Nederland. Elektriciteit is een primaire levensbehoefte en is onmisbaar. Uitval van de levering kan maatschappelijke ontwrichting en schade aan de volksgezondheid veroorzaken. Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn er haperingen ontstaan in de logistieke ketens. Door de beslissing om te stoppen met het importeren van gas en kolen uit Rusland moet er gezocht worden naar alternatieve leveranciers. Voor kolen geldt dat de karakteristieken per herkomstgebied sterk

kunnen afwijken en daarom is het noodzakelijk om de verschillende kolen te mengen. Door te zorgen voor een juiste blend kan gegarandeerd worden dat de centrale maximaal rendement draait, waarbij ook de emissie eisen worden gerespecteerd. Het is niet duidelijk of de sterk gestegen gasprijzen en de beperkte gasvoorraad gevolgen gaan hebben voor de inzet van kolencentrales. Het opschroeven van de capaciteit van de kolencentrales ligt politiek gevoelig, maar een mogelijk alternatief van het winnen van extra gas in Groningen ligt nog veel gevoeliger. Kortom: de huidige bijdrage van de kolentrale van RWE in de Eemshaven aan de elektriciteitsvoorziening in Nederland is beperkt, maar door de onzekere situatie met betrekking tot de beschikbaarheid van gas kan het nodig zijn de bijdrage van de kolentrale in de nabije toekomst te vergroten. Tegelijkertijd draagt de Eemshaven bij aan de transitie door het meestoken van biomassa waarmee op jaarbasis CO₂ wordt bespaard. Het is daarom van groot belang, ook met het oog op de volksgezondheid en openbare veiligheid, dat de RWE centrale te allen tijde beschikbaar is en voorlopig ook blijft om bij te dragen aan de elektriciteitsproductie in Nederland.

Bovenstaand geldend belang is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde torenvalk en zwarte kraai, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Het voornemen is locatie gebonden.

Eén alternatief is, dat het nest niet wordt verwijderd. Het is echter niet duidelijk hoe het paartje torenvalken zal reageren op de beweging van de afgraver wanneer deze in bedrijf is. De afgraver beweegt over het kolenveld heen en weer. Het werk van deze afgraver wordt nu tijdelijk overgenomen door shovels, maar dit is geen permanente oplossing. De afgraver is nodig voor het operationeel houden van de centrale en de juiste werking ervan. Het is daarom ook niet mogelijk de afgraver tijdens het broedseizoen stil te zetten.

Naast de beweging van de afgraver wanneer deze in bedrijf is, kunnen inspecties of onderhoud ook de functionaliteit van het nest in gevaar brengen. Door deze inspecties en werkzaamheden buiten het broedseizoen te plannen, kan verstoring van het nest worden voorkomen. Dit is echter geen reële oplossing. De afgraver is nodig voor het operationeel houden van de centrale. Inspecties en onderhoud zullen daarom vooral plaatsvinden bij onderhoudstops voor de twee lijnen. Deze worden gepland in een periode waarin de centrale de minste negatieve gevolgen ondervindt van een stop. Dit kan ook in het voorjaar of zomer zijn.

Er wordt maximaal rekening gehouden met het paartje torenvalken:

- er worden twee geschikte nestkasten aangebracht in directe omgeving van de huidige broedlocatie;
- het nest wordt verwijderd nadat de jongen zijn uitgevlogen en nadat de ontheffing is verleend;
- de nestkasten worden jaarlijks gecontroleerd en indien nodig onderhouden of vervangen.

Ook met de zwarte kraai wordt voldoende rekening gehouden door nesten alleen ná het broedseizoen te verwijderen.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde torenvalk. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde torenvalk voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van torenvalk gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹
torenvalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	toegekend
Zwarte kraai (<i>Corvus corone ssp. corone</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
  - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
  - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
  - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
  - b. zij is nodig:
    - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
    - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
    - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
    - 4°. ter bescherming van flora of fauna;

- 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
  - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
  - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:
- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
  - b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
  - c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.

5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
  - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
  - b. zij is nodig:
    - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
    - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
    - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
    - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
    - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
  - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
  - h. in het algemeen belang, of
  - i. bestendig gebruik.

Artikel 3.34 Wnb

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren uit te zetten.
3. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Synergieweg 1 - 9 Eemshaven
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K46340
Documentnummer KIWI	2023-020374
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2022-001499

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van: 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Synergieweg 1 - 9 te Eemshaven, (K46340)'